

A young woman with long dark hair, wearing a brown leather jacket over a striped shirt, stands in the center of a crowded, blurred city street. She has her hands pressed against her eyes, suggesting she is overwhelmed or trying to avoid something. The background is filled with motion-blurred figures of other people, creating a sense of a busy, chaotic environment.

Jongeren met LVB écht zien en waarderen

De kracht van ontmoeting

Camilla Verschoore & Thijs Tuenter

Wie zijn wij?

Thijs Tuenter
(NJi)

Camilla Verschoore
(LK LVB)

1. Welkom & Hartenkreet

Waarom zijn we hier en wat willen we samen bereiken?

2. Introductie kennisontwikkeling & Kennismaking

Wie zijn er? Wat brengen we mee?

3. In gesprek & Reflectie

Samen nadenken over het thema: ervaringen delen en nieuwe inzichten ontdekken.

4. Praktische Handvatten: Toolbox WWMJ

Concrete tips en tools om direct mee aan de slag te gaan.

6. Inspiratie opdoen

7. Afronding & Takeaways

Samenvatten en vooruitkijken: wat nemen we mee?

Transitie naar
volwassenheid

Fi

Schulden

Lot-
genoten

Criminele
activiteiten
gers-
rk

Psychische
problemen
ten

Kent de
gevolgen
van gedrag
niet

Nederlands
Jeugdinstituut

Kennisontwikkeling Hulp in de buurt

T.Tuenter@nji.nl | c.verschoore@kenniscentrumlvb.nl

Kijk ook op www.nji.nl | www.kenniscentrumlvb.nl

Hoe om te gaan met kennis?

Kennisontwikkeling soms lastig in de praktijk

- **Generalistische functie**
- **Beperkte ruimte voor leren & reflecteren**
- **Drukkende Caseload**

Belangrijk: niet het wiel zelf hoeven uit te vinden

Ambitie als kennisinstituut

- Professionals helpen om bewoners zo goed mogelijk te ondersteunen
- Op basis van wat we weten dat werkt

- **Onderbouwde kennis**

Hoe doen we dat?

- Samenwerking kennisinstututen
- Dossiarteksten op de website
- Publicaties
- Kennisbijeekkomsten
- Webinars
- Uitwisseling tussen professionals
- Praktische tools wijkteamprofessionals

Wat doe jij in je werk om jongeren (met een LVB) echt te zien...

Kan je daar een voorbeeld van geven..

Heb je ook een voorbeeld waarin dit niet is gelukt?

Wat maakt het dat het je wel of niet is gelukt?

NJi

Nederlands
Jeugdinstituut

Podcast Toolbox

XXXXXX

Wijkteams

[Home](#) > [Wijkteams](#) > Toolbox Wijkteams werken met jeugd

Toolbox Wijkteams werken met jeugd

Professionals

Lees voor

Toolbox Wijkteams Werken met Jeugd (WWMJ)

Gesprekshandleidingen

**Signalering &
screeningslijsten**

**Informatiedocumenten
& hand-outs**

Apps

E-learnings

Stappenplannen

Beeldverhalen

Invulschema's

Tips & Tricks

Weten wat werkt

Interventies en
methodieken om in te
zetten bij mensen met
een LVB

Toolsessie

Signalenkaart herkennen van mensen
met een licht verstandelijke beperking

1,1 miljoen mensen
hebben een licht
verstandelijke beperking
(LVB)

Dat wil zeggen, met beperkingen op
cognitief gebied (IQ 55-85) én in het sociaal
aanpassingsvermogen (adaptieve
vaardigheden)

Hierdoor is gewoon **meedoen**, bijvoorbeeld op
school, het werk of online vaak moeilijker

En is het risico op **bijkomende
problemen** groter

Voor 1,1
miljoen
mensen

Ondersteuning bij een LVB begint met (h)erkenning

Meestal zie je niet aan iemand dat er sprake is van een LVB

Hierdoor wordt deze beperking geregeld **gemist of laat herkend**

Terwijl iemand met een LVB met passende ondersteuning vaak **prima kan meedoen in de samenleving**

LVB: een
niet zichtbare
beperking

**Moeite
met
afspraken
nakomen**

**Boos op
de wereld**

**Vaak te laat
op school**

Blowt

Eenzaam

**Verzuimt
veel**

**Moeite met
het vinden
en behouden
van een
stage of
werkplek**

Schulden

**Psychische
problemen**

**Criminele
activiteiten**

**Kent de
gevolgen
van gedrag
niet**

Toepasbare kennis over een LVB

Wat is een LVB?

Hoe herken ik een
LVB?

Hoe pas ik mijn
communicatie aan?

Hoe ondersteun of
behandel ik?

Je hoeft het
**niet zeker te
weten om
ernaar te
handelen!**

Met toegankelijke
kennis in **praktische
tools & video's**

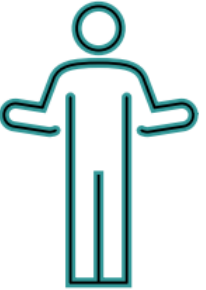
Specialistische
kennis in
**handreikingen &
richtlijnen**

Vaak wordt gedrag
verkeerd begrepen

In the spotlight: Signalenkaart herkennen van mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB)

Introductie	Leren & vaardigheden	Communicatie & gedrag	Omgeving & wonen
<p>Wat is een LVB? De afkorting LVB staat voor Licht Verstandelijke Beperking. Het is niet altijd makkelijk om iemand met een LVB te herkennen, omdat met de juiste ondersteuning mensen met een LVB over het algemeen hun leven zelfstandig kunnen vormgeven.</p> <p>Definitie LVB Er wordt gekeken naar 3 criteria:</p> <p>1. IQ volgens de Nederlandse praktijkdefinitie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 50/55 – 70 • 70 – 85 én (ernstige) bijkomende problematiek <p>2. Adaptieve vaardigheden, ook wel sociaal aanpassingsvermogen genoemd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conceptuele vaardigheden • Sociale vaardigheden • Praktische vaardigheden <p>3. Een LVB wordt vaak al zichtbaar gedurende de ontwikkelingsperiode, doorgaans is dat tot het 22e levensjaar.</p> <p>Invloed van stress Als iemand langere tijd in een stressvolle situatie leeft, kan dit invloed hebben op zijn functioneren. Mogelijk is er dan sprake van een functioneren op LVB-niveau. Met het wegnemen van de stress wordt het functioneren weer als vanouds.</p>	<p>Waarom verlopen afspraken soms moeizaam</p> <p>Snelle check</p> <ul style="list-style-type: none"> • Speciaal, geen of praktijkonderwijs gevolgd • Laag opleidingsniveau, MBO 1, 2 of lager <p>Signalen Meer moeite met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klokkijken (digitaal) • Lezen, voorlezen • Schrijven (spelfouten of fonetisch schrijven) • Taalbegrip • Structureren verhaal • Gevolgen overzien • Plannen en organiseren • Nakemen van afspraken • Vasthouden van aandacht • Begrijpen van uitleg/instructies • Begrijpen van brieven van instanties en openen van post • Het houden van overzicht van inkomsten en uitgaven (huishouboekje/geldbeheer) • Vasthouden baan bij werkgever 	<p>Waarom verloopt contact soms moeizaam</p> <p>Snelle check</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klein of geen netwerk • Wantrouwen naar hulpverleners en overheden <p>Signalen Meer moeite met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begrijpen van sociale regels • Herkennen van emoties • Reguleren van emoties • Initiatief nemen • (Abstract) denken en plannen • Verkeerd begrijpen van sarcasme • Conflicten met instanties • Zelfoverschatting en/of -onderschatting • Oorzaak van problemen buiten zichzelf leggen • Negatief zelfbeeld • Ontwijkende of sociaal wenselijke antwoorden geven • Makkelijk beïnvloedbaar • Betrokkenheid bij criminele activiteiten (slachtoffer/dader) • Sociaal isolement • Ontwikkeling van psychische en of psychiatrische problematiek 	<p>Waarom verlopen praktische zaken soms moeizaam</p> <p>Snelle check</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verblijft in een instelling of woont thuis met inzet van gespecialiseerde begeleiding. * <p>Signalen Meer moeite met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vinden van instanties • Hygiëne/zelfzorg • Reizen met het OV • Voeren van (financiële) administratie • Familiedid dat het woord voert • Familiedid met een LVB • Overmatig vertrouwen en/of afhankelijkheid van hulpverlener • Verminderde gezondheid • Niet digitaal vaardig • Schulden • Kinderlijke hobby's <p>* Denk aan: Accare, Amerpoort, ASVZ, 's Heeren Loo Humanitas DMH, Koraal, MEE, Middin, Pameijer en Pluryr</p>

Tips voor communicatie	Tips voor communicatie	Tips voor dienstverlening	Meer tips
<p>Wat wel doen?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Benader de ander respectvol • Laat de ander merken dat hij gezien en gehoord wordt • Geef ruimte voor emoties en toon begrip • Spreek op een rustiger tempo • Wees concreet en geef voorbeelden • Tekens/schets de (problematische) situatie om het concreter te maken. • Maak het visueel • Wees duidelijk in wat je van een ander verwacht • Controleer tussentijds of de boodschap is overgekomen • Herhaal regelmatig je boodschap • Laat de ander zelf de boodschap/afpraak herhalen 	<p>Wat niet doen?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spreek niet op kinderlijke wijze • Gebruik geen onnodige beeldspraak (spreekwoorden en gezegdes) • Gebruik geen moeilijke woorden/ vakjargon • Wees alert op het gebruik van humor (dit kan letterlijk worden opgevat) • Gebruik geen lange zinnen • Vraag niet te veel in een keer (lengte gesprek en/of geef niet teveel 'opdrachten' in een keer) • Geef niet te veel informatie in een keer 	<p>Wat helpt?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herinner de ander aan afspraken • Heb oog voor het verschil tussen niet willen en niet kunnen • Trek voldoende tijd uit voor een gesprek • Zorg altijd voor een warme overdracht naar derden • Heb oog voor overbelasting / overvraging • Stel samen doelen op en leg samen afspraken vast • Geef je contactgegevens mee (visitekaartje) • Geef de gemaakte afspraken op papier mee 	<p>Aansluiten bij en ondersteunen van mensen met een LVB</p> <p>Op www.kenniscentrumlvb.nl vind je</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brochure Aansluiten bij een LVB... (hoe) doe jij dat? • E-learning Zie jij het, die LVB? • Handreiking Jeugdigen en (jong)-volwassenen met een LVB <p>en meer tools in de Toolkit Blik op LVB</p> <p>Overige bronnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podcast Studio LVB van Middin • Website Regelhulp • Publicatie Iedereen doet mee! Ook met een LVB van Vereniging Nederlandse Gemeenten • Webhulp Steffie
	<p>Voorbeeld Casus</p> <p>Een 23-jarige Rotterdammer komt samen met zijn broer bij de Vraagwijzer met een vraag voor huisvesting. Bij de brede uitvraag vertelt hij bij zijn oudere zus op de bank te slapen sinds hun moeder vorig jaar is overleden. Deze zus doet verder niets voor hem, terwijl hij toch schulden heeft! Zijn inkomensconsulent heeft een maatregel opgelegd omdat hij een aantal keren niet is komen opdagen bij een afspraak. De oudere broer vult aan dat de jongeman narcolepsie heeft en op onregelmatige tijden, ook op de dag, in slaap valt. Daarnaast blijkt dat de jongeman geen enkele school heeft afgemaakt en eigenlijk geen dagbesteding heeft. Hij hangt vaak met vrienden buiten op straat en rookt wel eens een blowtje. "Dan wordt mijn ADHD-hoofd wat rustiger".</p> <p>De Vraagwijzerconsulent vermoedt dat de jongeman van meerdere kanten overvraagd wordt, er wordt niet aangesloten bij zijn niveau.</p>		

Weten wat werkt

Interventies en methodieken om in te zetten bij mensen met een LVB

Juli 2024

Inhoud

1. Weten wat werkt
2. Psychische & Gedragsproblematiek
3. Seksualiteit & Weerbaarheid
4. Middelengebruik & Verslaving
5. Criminaliteit
6. Gezins- & systeemproblematiek
7. Participatie
8. Psycho-educatie

Weten wat werkt

Interventies en methodieken om in te zetten bij mensen met een LVB

Juli 2024

Psycho-educatie

Een licht verstandelijke beperking. Wat betekent dat en wat betekent het vooral niet?

Een vorm van psycho-educatie kan mensen met een LVB en hun naasten helpen te begrijpen wat een LVB inhoudt en om te gaan met hun mogelijkheden en ondersteuningsbehoefte.

Goed onderbouwd

	Doelgroep	Setting	Duur	Met doelgroep
<u>Weet wat je kan</u> Over een LVB	Vanaf 16 jaar en netwerk	Individueel of groep	Individueel 6-13 bijeenkomsten Groep 11-24 bijeenkomsten	Ja

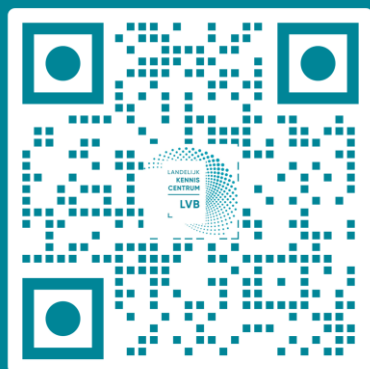
Psychische & Gedragsproblematiek . . .

Deze problematiek kan een gevolg zijn van langdurige overvraging, wat kan leiden tot negatieve gevoelens. Deze negatieve gevoelens kunnen zichtbaar worden in emotionele en gedragsproblemen. De juiste interventies en methodieken helpen hen hiermee om te gaan.

Goed onderbouwd

	Doelgroep	Setting	Duur	Met doelgroep
<u>Agressie Regulatie op Maat - Plus</u> Agressieproblematiek	Volwassenen	Individueel	6 - 24 maanden	Ja
<u>Equipe Mont Ventoux</u> Gedragsproblemen	12 - 23 jaar	Groep	6 maanden	Ja
<u>Emotieregulatievaardigheidstraining</u> <u>Dialectische gedragstherapie</u> Zelfbeschadigend, suïcidaal en agressief gedrag	Vanaf 16 jaar	Groep	2x 12 bijeenkomsten	Ja
<u>Grip op agressie</u> Agressieproblematiek	18 - 25 jaar	Groep	12 - 24 maanden	Ja

Hoe blijf je op de hoogte?

Scan voor alle opties

LANDELIJK
KENNIS
CENTRUM

LVB

Onze site met informatie in overzichtelijke thema's: www.kenniscentrumlvb.nl

De maandelijkse nieuwsbrief van het kenniscentrum en haar deelnemers

Volg ons op **LinkedIn**: iedere werkdag een bericht over werken met mensen met een LVB

Volg ons LVB-channel op **1SocialDomein**

Exclusief voor **deelnemers** van het kenniscentrum: **wekelijks LVB-nieuws** uit een scala aan nieuwsbronnen

Ervaringsdeskundige

- **Focus op positieve kanten**
- **Leer iemand echt kennen**
- **Creëer een veilige omgeving om te praten**
- **Help reflecteren**
- **Biedt langdurige ondersteuning**

Professional

- **Motiveer eigen verantwoordelijkheid**
- **Reflecteer op je eigen rol**
- **Stel vragen in plaats van aannames maken**
- **Blijf bij jezelf en werk vanuit je geweten**
- **Werk aan jezelf als professionals**

Wijzer over

LVB

podcast

Aflevering 3 Jeugdzorg: Als het complex wordt

In deze aflevering delen we wat we weten over gezinnen met meervoudige en complexe problemen en kijken we terug op de gedeelde historie die onze twee inspirerende gasten hebben.

Een licht verstandelijke beperking vergroot de kans op een aantal problemen die vaak een rol spelen in gezinnen met meervoudige en complexe problemen. Denk bijvoorbeeld aan een lange geschiedenis van hulpverlening, financiële risico's en psychische problematiek.

Met kennis over een LVB en een goede samenwerking tussen professionals rondom het gezin kan de best passende zorg worden geboden.

Deze aflevering te gast: Yvonne Blesgraaf & Graciëlla. Yvonne is coach bij Buro Ervaringskracht, centrale aandachtsfunctionaris van het *expertise centrum kinderwens en ouderschap en netwerk seksualiteit* en moeder van een zoon. Graciëlla werkt als ervaringsdeskundige ouder met een LVB bij Buro Ervaringskracht en is moeder van een dochter.

Als het
complex
wordt

Podcast Wijzer over LVB - Landelijk
Kenniscentrum LVB

[LUISTER AFLEVERING 3 OP SPOTIFY](#)

Nederlands
Jeugdinstituut

Dank voor het luisteren!

**Met welke vraag kunnen we samen
een stap vooruit zetten?**